

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 14P/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221201047
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrej Maukš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2021:6221201047.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš sudcom Mgr. Andrejom Maukšom vo veci starostlivosti o maloletého W. N., I.. XX. XX. XXXX, t. č. bytom ako navrhovateľ 2), zastúpený opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky F. N., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. H. XX, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Nitra a otca L. N., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. W. N., t. č. v ÚVTOS Martin - Sučany, o návrhu navrhovateľa 1) F. N., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. O. N., t. č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica a navrhovateľa 2) J. Z., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. O. N., G.. Č.. B. X, záhradkárska oblasť, o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého W. N., I.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti J. Z., I.. XX. XX. XXXX, ktorý je oprávnený a povinný sa o maloletého osobne starať a zastupovať ho a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Súd návrh F. N., I.. XX. XX. XXXX na zverenie maloletého W. N., I.. XX. XX. XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti z a m i e t a.

III. Otec maloletého L. N., I.. XX. XX. XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého W. N., I.. XX. XX. XXXX výživným v sume 50 Eur mesačne, vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš počnúc dňom 23. 09. 2021.

IV. Súd p o v o ľ u j e otcovi maloletého zročné výživné za obdobie od 23. 09. 2021 do 31. 10. 2021, spolu v sume 63,33 Eur splácať v mesačných splátkach po 10 Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť výrok III. tohto rozsudku o bežnom výživnom s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

V. Matka maloletého F. N., I.. XX. XX. XXXX je p o v i n n á prispievať na výživu maloletého W. N., I.. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, počnúc dňom 23. 09. 2021.

VI. Súd p o v o ľ u j e matke maloletého zročné výživné za obdobie od 23. 09. 2021 do 31. 10. 2021, spolu v sume 37,84 Eur splácať v mesačných splátkach po 10 Eur, vždy do 25. dňa v mesiaci na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne právoplatnosť výrok V. tohto rozsudku o bežnom výživnom s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

VII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 10. 06. 2021 sa navrhovateľ 1) domáhal zverenia maloletého do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka maloletého - manželka navrhovateľa vykonáva trest odňatia slobody. V návrhu uviedol, že maloletého vychovával spoločne s jeho matkou aj finančne a chce ho naďalej vychovávať.
2. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10. 06. 2021 sa navrhovateľ 2) domáhal zverenia maloletého do svojej náhradnej osobnej starostlivosti, ktorý súd zaevidoval pod sp. zn. 13P/55/2021. Návrh odôvodnil tým, že obaja rodičia sú vo výkone trestu odňatia slobody. Navrhovateľ 2) je starým otcom maloletého a má záujem sa o neho starať. V spoločnej domácnosti žije s manželkou, dvoma dcérami, dvoma zaťmi, jedným vnukom a vnučkou, ktorá je dcérou matky a bola mu zverená do náhradnej osobnej starostlivosti. Uznesením č. k. 14P/55/2021-9 zo dňa 23. 09. 2021 spojil súd konania o návrhoch navrhovateľov 1) a 2) na spoločné konanie.
3. Matka súhlasila s návrhom navrhovateľa 1). Otec a opatrovník súhlasili s návrhom navrhovateľa 2).
4. V priebehu konania súd uznesením č. k. 14P/90/2021-7 zo dňa 23. 09. 2021, vykonateľným dňa 23. 09. 2021, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do starostlivosti navrhovateľa 2) a zároveň určil, že toto neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 14P/55/2021.
5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa 2) a oboznámením sa so správou opatrovníka z prešetrenia pomerov, správou ÚVTOS Martin - Sučany, správou ÚVV a ÚVTOS Nitra, rozsudkami tunajšieho súdu č. k. 3T/25/2018-220 a 10T/54/2020-97 a lustráciami v registri obyvateľov, v Sociálnej poisťovni a v ZVJS, pričom zistil nasledovný skutkový stav:
6. Z výsluchu navrhovateľa 2) vyplynulo, že maloletý sa u neho nachádza od 23. 09. 2021. Pôvodne bol u navrhovateľa 1) - manžela matky, ktorého však zobrali do väzby. Navrhovateľ 2) bol kontaktovaný úradom práce ohľadom umiestnenia maloletého s čím súhlasil. Maloletý nenavštevuje predškolské zariadenie, navrhovateľ 2) je doma celý deň, má byť posudzovaný komisiou za účelom invalidného dôchodku a z tohto dôvodu môže vykonávať celodennú starostlivosť o maloletého. Maloletý na začiatku asi týždeň plakal, bolo potrebné k nemu pristupovať trpezlivo, ukázať mu, že ho majú radi, následne si zvykol. Matka telefonuje s maloletým denne, otec ho nekontaktuje. Navrhovateľ 2) žije v záhradkárskej osade B., v spoločnej domácnosti žijú jeho dve dcéry s manželmi a jedným vnukom, vnučka Z., ktorú mal zverenú do náhradnej starostlivosti a manželka navrhovateľa 2). Podmienky nie sú až také stiesnené, majú jednu izbu vo veľkosti 6 krát 5 metrov a ďalšiu miestnosť, ktorá slúži ako kuchyňa, prípadne ako kúpeľňa.
7. Zo správy opatrovníka z prešetrenia pomerov vyplynulo, že boli vykonané viaceré šetrenia v domácnosti navrhovateľa 2), ktorý býva v záhradkárskej osade B., obýva chatku, ktorá pozostáva z jednej izby a kuchyne, vodu si chodia brať od susedy, električka je na solárne panely a v zimnom období je kúrené drevom. Navrhovateľ 2) žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou, dvoma dcérami a ich priateľmi, vnukom a vnučkou Z. T., I.. XX. XX. XXXX, ktorá je sestrou maloletého W. a bola zverená navrhovateľovi 2) rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 9P/3/2014-34. Bytové podmienky sú skromné, izba slúži na spanie, je zariadená, každý v domácnosti má samostatné lôžko, v domácnosti sa nachádzajú skrine, ošatenie a TV. Záverom bolo skonštatované, že navrhovateľ 2) má vytvorené vhodné podmienky pre maloletého a v domácnosti neboli zistené žiadne závažné nedostatky, pričom opatrovník má za to, že navrhovateľ 2) bude zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého, rovnako ako o Z. T., ktorú mal zverenú v náhradnej osobnej starostlivosti.
8. Otec maloletého bol rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 3T/25/2018-220 zo dňa 14. 05. 2018 odsúdený za zločin zabitia podľa § 148 ods. 1 a 2 písm. a) Tr. zák., nakoľko v úmysle ublížiť inému na zdraví z nedbanlivosti spôsobil smrť, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 5To/96/2018 zo dňa 25. 09. 2018 odvolanie proti rozsudku zamietol a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp.

zn. 3Tdo/25/2020 z 27. 05. 2020 zamietol aj dovolanie otca. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 10T/54/2020-97 zo dňa 31. 08. 2020 bola matka maloletého odsúdená za zločin uvádzania falšovaných, pozmenených a neoprávnene vyrobených peňazí a cenných papierov podľa § 271 ods. 1 Tr. zák., nakoľko získala falšované peniaze s cieľom uviesť ich do obehu, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne. Zo správy ÚVTOS Martin - Sučany vyplýva, že otec je v ústave zaradený do práce, pričom dosahuje čistú mzdu na úrovni do 236,57 Eur mesačne. Zo správy ÚVV a ÚVTOS Nitra vyplýva, že matka je zaradená do práce, avšak v čase podania správy ešte nebolo vykonané rozúčtovanie jej pracovnej odmeny.

9. Z lustrácie v registri obyvateľov vyplynulo, že navrhovateľ 1) je manželom matky a navrhovateľ 2) otcom matky s trvalým pobytom Veľký Krtíš. Z lustrácie v registri obyvateľov ďalej vyplynulo, že otec maloletého má okrem maloletého ešte jedno maloleté dieťa V. Z., I.. XX. XX. XXXX, matka má plnoletú dcéru Z. T., I.. XX. XX. XXXX a ďalších 5 maloletých detí okrem maloletého, a to X. T., I.. XX. XX. XXXX, G.Š. T., I.. XX. XX. XXXX, F. T., I.. XX. XX. XXXX, F. T., I.. XX. XX. XXXX F. W. T., I.. XX. XX. XXXX. Z lustrácie ZVJS vyplynulo, že matka vykonáva trest odňatia slobody v ÚVV a ÚVTOS Nitra s predpokladaným skončením trestu dňa 17. 05. 2025, otec si vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS Martin - Sučany s predpokladaným skončením výkonu trestu dňa 07. 06. 2022 a navrhovateľ 1) sa nachádza vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica od 17. 09. 2021.

10. Súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 44 ods. 1 Zákona o rodine, v zmysle ktorého môže súd zveriť maloletého do náhradnej starostlivosti, ktorá predstavuje viacero osobitne usporiadaných, na seba naviazujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloletého v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Z lustrácie ZVJS a rozsudkov v trestných veciach vyplynulo, že otec aj matka maloletého sa v súčasnosti nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody a teda je zrejmé, že starostlivosť o maloletého vykonávať nemôžu, a preto je potrebné maloletého zveriť do niektorej z foriem náhradnej starostlivosti.

11. V ustanovení § 44 ods. 3 Zákona o rodine rozlišuje tri formy náhradnej starostlivosti a to náhradnú osobnú starostlivosť, pestúnsku starostlivosť a ústavnú starostlivosť, pričom zo systematického zaradenia jednotlivých foriem možno vyvodíť ich prioritu s tým, že náhradná osobná starostlivosť predstavuje najmiernejšiu formu náhradnej starostlivosti a ústavná starostlivosť najprísnejšiu, čo vyplýva aj z ustanovenia § 54 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého má náhradná osobná a pestúnska starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou.

12. V predmetnej veci boli podané dva návrhy na náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého, pričom z lustrácie v ZVJS vyplynulo, že v priebehu konania bol navrhovateľ 1) vzatý do výkonu väzby, a teda je zrejmé, že v súčasnosti túto starostlivosť vykonávať nemôže. Pokiaľ ide o navrhovateľa 2) súd konštatuje, že spĺňa všetky predpoklady na výkon náhradnej osobnej starostlivosti ustanovené v § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, nakoľko podľa lustrácie v registri obyvateľov má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by mal obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a súd má rovnako za to, že spĺňa osobnostné, morálne predpoklady a spôsobom svojho života zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého vykonávať riadne. Súd vychádzal najmä zo skutočnosti, že ide o blízku osobu maloletého - jeho starého otca, taktiež, že navrhovateľ 2) na základe rozsudku tunajšieho súdu č. k. 9P/3/2014-34 už vykonával náhradnú osobnú starostlivosť o sestru maloletého Z. T.Ú., ktorá je v súčasnosti plnoletá a podľa správy opatrovníka z prešetrovania pomerov aj výsluchu navrhovateľa 2) sa naďalej nachádza v jeho domácnosti, pričom v starostlivosti o ňu neboli nikdy zaznamenané žiadne nedostatky. Prítomnosť sestry maloletého v domácnosti je zároveň pozitívna pre maloletého, ktorému sa takýmto spôsobom prehábia jeho rodinné väzby. Z výsluchu navrhovateľa 2), ako aj zo správy opatrovníka z prešetrovania pomerov síce vyplynulo, že podmienky v domácnosti navrhovateľa sú síce skromné, nakoľko jednu izbu obýva s maloletým spolu až 9 osôb, avšak vzhľadom na to, že žiadne iné nedostatky v starostlivosti o maloletého zo strany navrhovateľa 2) neboli zaznamenané, ako aj vzhľadom na to, že okrem náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa 2) sa v konaní nepodarilo nájsť inú vhodnú osobu na výkon náhradnej osobnej alebo pestúnskej starostlivosti, je takéto rodinné prostredie, hoci stiesnené, jednoznačne vhodnejšie na výchovu maloletého dieťaťa ako ústavná starostlivosť, ktorá by inak prichádzala do úvahy. Preto súd výrokom I. zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa 2) a v súlade s ustanovením § 45 ods. 3 a 4 Zákona o rodine, vymedzil rozsah jeho práv a povinností k maloletému tak, že je povinný a oprávnený zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého a právo zastupovať

a spravovať jeho majetok má len v bežných veciach. Súd zároveň výrokom II. návrh navrhovateľa 1) zamietol.

13. Súd v súlade s ustanovením § 81 ods. 1 Zákona o rodine, upravil vyživovaciu povinnosť rodičov voči maloletému, ktorú obom rodičom v súlade s ustanovením § 45 ods. 8 Zákona o rodine uložil plniť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Obaja rodičia maloletého sa síce nachádzajú vo výkone trestu odňatia slobody, kde sú ich zárobkové pomery obmedzené, avšak súd poukazuje na to, že z rozsudkov tunajšieho súdu vyplynulo, že obaja rodičia spáchali úmyselné trestné činy, a teda sa vlastným zavineným konaním ocitli vo výkone trestu odňatia slobody, a tak znížili svoje možnosti dosahovať príjem, čo nemôže byť na prospech maloletého. Súd v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine neprihliada len na reálny príjem, aký rodičia dosahujú, ale na všetky ich schopnosti a možnosti príjem dosahovať, pričom súd neprihliada neprimerané riziká, ktoré rodičia, ako povinní z výživného na seba berú. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku sp. zn. 3Cdo/236/2018 vyslovil, že úmyselné protiprávne konanie povinného z výživného majúce znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo strate jeho príjmov má obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, ako konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania s poukazom na ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Z tohto dôvodu súčasné obmedzené zárobkové možnosti rodičov nie súd dôvodom na to, aby im súd určil výživné na úrovni tzv. minimálneho výživného v súlade s ustanovením § 62 ods. 3 Zákona o rodine, teda vo výmere 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., ktoré aktuálne dosahuje úroveň 29,87 Eur mesačne. Súd preto vychádzal z takých možností rodičov, v rámci ktorých sú schopní sa zamestnať a dosahovať aspoň minimálnu mzdu, ktorá v súlade s ustanovením § 9 b ods. 1 písm. a) zákona č. 663/2007 Z. z. dosahuje na rok 2021 sumu 623 Eur mesačne brutto.

14. Súd ďalej prihliadol na počet vyživovacích povinností, ktoré rodičia majú, pričom otec má okrem maloletého ešte jednu vyživovaciu povinnosť, matka 5 ďalších vyživovacích povinností k svojim ostatným maloletým deťom. V prípade matky aj pri platení minimálneho výživného dosahuje jej vyživovacia povinnosť pri spolu šiestich maloletých deťoch sumu spolu takmer 180 Eur mesačne. Pri potencialite príjmov ustálenej na minimálnej mzde má súd za to, že nie je v možnostiach matky platiť vyššie výživné ako tzv. minimálne výživné. Pokiaľ ide o otca, tento má len jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a preto by mal na výživu maloletého prispievať vo väčšom rozsahu ako matka. Vzhľadom na uvedené východiská súd uložil otcovi, aby prispieval na výživu maloletých výživným v sume 50 Eur mesačne a matke vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z., obaja vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš.

15. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu vykonateľnosti neodkladného opatrenia, ktorým bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľa 2), teda ku dňu 23. 09. 2021, nakoľko už od uvedeného dňa fakticky zabezpečoval starostlivosť o maloletého navrhovateľ 2). Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie publikované pod č. R 4/1987, podľa ktorého sa počiatok vyživovacej povinnosti spravidla stanovuje od právoplatnosti rozsudku o zverení dieťaťa do výchovy iného občana ako rodiča, pričom k skoršiemu dátumu sa dá počiatok vyživovacej povinnosti upraviť v prípade, ak iný občan ako rodič prevzal dieťa do starostlivosti na základe predbežného (dnes neodkladného) opatrenia nariadeného súdom. Od vyššie uvedeného dátumu až do dňa rozhodnutia súdu vzniklo obom rodičom na maloletého zročné výživné za alikvotnú časť mesiaca september (od 23. do 30.) a za celý mesiac október 2021, za ktorý je už výživné splatné, čo v prípade otca predstavuje sumu 63,33 Eur a v prípade matky sumu 37,84 Eur. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by ktorýkoľvek z rodičov za uvedené obdobie na výživu maloletého akoukoľvek prispel, preto im súd uložil nahradiť celú sumu zročného výživného, a to každému v mesačných splátkach po 10 Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok, čím doplatia svoj dlh na zročnom výživnom za obdobie do šiestich mesiacov, čo súd považoval za primeranú dobu.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.